

Andreu Nin

Maktfrågan under revolutionen

25 april 1937

Andreu Nin vid konferensen i Principal Palace i Barcelona 25 april 1937. Följande är den sammanfattning av hans tal som publicerades i POUM:s tidning *La Batalla* 27 april 1937.

* * *

Frågan om makten, inledde kamrat Nin, är grundläggande under alla revolutioner, som inte är något annat än kamp om makten. Den inställning som man intar till detta problem avgör om revolutionen lyckas eller misslyckas. Marxismen har sin teoretiska uppfattning om maktfrågan, men det är felaktigt att närma sig den från en alltför schematisk synpunkt. Ty marxismen är inte en dogm, utan en metod för handling. Taktiken är en föränderlig precis som verkligheten.

Om formlerna från den ryska revolutionen tillämpas på ett mekaniskt sätt leder det oss till ett misslyckande. Vi måste tillgodogöra oss den ryska revolutionens marxism, men inte bokstavligt, utan dess anda, erfarenheterna. Utan erfarenheten av "kommunen", skulle inte Lenin ha lyckats.

Mellan den ryska revolutionen och vår revolution finns likheter och skillnader som det är lämpligt att notera och fästa uppmärksamheten på. Den viktigaste likheten är att varken Ryssland eller Spanien hade genomfört den demokratiska revolutionen. Erfarenheten har visat att denna revolution i dag bara kan genomföras av proletariatet, bourgeoisin är oförmögen att göra sin egen revolution.

Att bekämpa reformismen är att bekämpa borgarklassen

En annan likhet är den kamp som vi, liksom de ryska bolsjevikerna, måste föra mot reformismen. Inom vissa viktiga sektorer av arbetarrörelsen frodas den sentimentala och abstrakta myten om enhet. Varför, frågar de naivt, ska vi slåss inbördes? Det frågar oss också våra reformister, som glömmer att leninismen smiddes just i oförsonlig kamp mot reformism. Det är lätt att bekämpa borgarklassen rakt framifrån. Men borgarklassen infiltrerar arbetarrörelsen för att attackera den bakifrån. När vi bekämpar reformismen, gör vi inget annat än bekämpar bourgeoisin.

Denna kamp mot reformismen är nödvändig, oundviklig.

En enhet till priset av att man överger kampen mot reformismen är en bakåtsträvande enhet.

Såväl i Ryssland som i Spanien är reformismen en fiende, men 1917 års ryska reformister var mer revolutionära än våra reformister. De gick aldrig lika långt som PSUC och kommunistpartiet när det gäller att skamlöst tillvarata borgarklassens intressen. I dag måste vi kämpa mot en reformism som är kraftfullare än mensjevikernas och socialistrevolutionärernas reformism. Därför att i en i högsta grad revolutionär situation stöds våra reformister av den stat som 1917 besegrade de ryska reformisterna.

Man vill förvandla inbördeskriget till ett imperialistiskt krig

Bolsjevikerna bekämpade reformisterna för deras inställning till kriget. De hävdade att det var nödvändigt att fortsätta kriget i en imperialistisk grupps intressen. När det gäller kriget, vill reformisterna i vårt land att den franska och engelska imperialismens intressen ska segra. Men på denna punkt finns en grundläggande skillnad mellan den ryska och spanska situationen. Då omvandlades det imperialistiska kriget till ett inbördeskrig. Idag vill man omvandla inbördes-

kriget till ett imperialistiskt krig. Det finns en annan skillnad också. 1917 var läget revolutionärt i hela Europa. Idag är vi omgivna av fascistiska regimer som redan konsoliderats. Detta kräver olika metoder.

I Ryssland måste bolsjevikerna kämpa mot reformisterna, men också mot storbourgeoisins partier, "kadeterna". Här däremot försvann storbourgeoisins partier den 19 juli. Men beror det på att de klasser som dessa partier representerade har avstått från att försvara sina intressen?

När en klass saknar egna organ som uttrycker dess intressen, försöker den hitta andra organisationer som kan göra detta. Klasser försvinner inte med ett pennstreck. Och det är därför som de som tillhör Lliga, CEDA eller radikalerna inte har medlemskort i PSUC och detta är inte sagt med någon demagogisk avsikt, utan är en realitet. Under rådande omständigheter uttrycker PSUC:s och KP:s program de utsugande klassernas intressen.

Vi har en tradition av socialistisk demokrati

I Ryssland fanns inte några demokratiska traditioner. Proletariatet saknade en tradition av organisering och kamp. Men vi har det. Vi har fackföreningar, partier, press. Ett system av arbetardemokrati.

Detta förklarar varför sovjeterna i Ryssland fick den betydelse som de fick. Proletariatet hade inte några egna organisationer. Sovjeterna var en spontan skapelse som 1905 och 1917 antog en politisk karaktär.

Vårt proletariat hade redan sina fackliga organisationer, sina partier, sina egna organisationer. Därför har det inte uppstått sovjeter hos oss.

I Ryssland, och detta är en annan skillnad att notera, hade anarkismen inga rötter bland massorna. Här har den ett enormt inflytande. Anarkismen i Ryssland var en rörelse bland småborgerliga intellektuella. Här är anarkismen en massrörelse.

Anarkismen är det straff som arbetarrörelsen fått för sina opportunistiska synder. Arbetarna har fortsatt att följa anarkisterna eftersom de såg dem som representanter för den revolutionära andan hos sin klass, något som man inte såg hos den reformistiska socialismen. Om det i Spanien hade funnits ett bolsjevikparti i stället för socialistpartiet, då skulle anarkismen inte ha slagit rot.

Tusen gånger närmare FAI än PSUC

Förekomsten av en arbetarrörelse som är kraftigt influerad av anarkismen ställer nya problem, taktiska överväganden som är annorlunda än i Ryssland. CNT är en potentiellt revolutionär organisation, trots dess fördomar, dess felaktiga ståndpunkter. Vi står tusen gånger närmare militanterna i FAI, som inte är marxister men är revolutionärer, än PSUC, som kallar sig marxister men inte är revolutionärer. Problemet är att omvandla CNT:s revolutionära instinkt till ett revolutionärt medvetande, där hjältemodet hos dess massor omvandlas till en konsekvent politik.

CNT:s vacklan beror på att den saknar en teori om makten. Inför den revolutionära verkligheten har dess teori misslyckats. De har inte vetat vad som bör göras när proletariatet är på gatan med vapen i hand. Anarkismen härskar, men har inte makten.

I Katalonien den 19 juli gick borgarklassens makt under, borgarklassens statsapparat upplöstes. Den enda makten var det beväpnade proletariatets. Inför denna situation, sade vi: Vad är detta, om inte proletariatets diktatur? Detta var rörelsens allmänna trend. Proletariatet var då den enda makten. Men denna situation måste drivas till dess yttersta konsekvenser. Situationen på gatan behövde en rättslig grundval. De objektiva villkoren för arbetarmakten

fanns för handen. Det hade bara behövts att proletariatet hade sagt: Jag vill regera och sedan hade det regerat.

Vapnen är maktens grundläggande problem

Denna möjlighet existerar fortfarande, även om den har tappat mark. Maktens grundläggande problem är beväpningen. Och vapnen är fortfarande i de arbetarmassornas händer. Det är därför som man försöker avväpna proletariatet. Efter varje revolution som den franska borgarklassen genomförde med hjälp av proletariatet, hade borgarna bara en enda fix idé: att avväpna proletariatet. Detta noterade redan Engels. Comorera representerar i denna mening inget nytt.

Bourgeoisin kan inte direkt kräva att arbetarklassen ska avväpnas. Därför är det reformisterna som, i sitt namn, kräver och förespråkar det. Makten är en klass' väpnade organisation. Arbetarna kan därför inte lämna ifrån sig vapnen.

Det räcker inte med att proletariatet i sina händer har de ekonomiska organisationerna, marken, fabrikerna, etc. Vi får inte glömma erfarenheterna från Italien i september 1920. Arbetarna tog över fabrikerna. Enligt det anarkistiska sättet att se på saken var revolutionen avklarad. Men borgarklassen fortsatte att ha makten i sina händer. Arbetarrörelsen besegrades och detta nederlag möjliggjorde fascismens seger. Proletariatet krossade inte den borgerliga staten och dess våldsorganisation.

Vi är också mot staten. Men vi förstår att om arbetarklassen vill frigöra sig så måste den skapa sitt egen statsmekanism mot borgarklassen. Staten har till uppgift att förtrycka någon. När borgarklassen har upphört att existera, kommer staten att försvinna helt enkelt därför att den inte behövs. Regerandet över människor kommer att ersättas av förvaltning av ting. Anarkisterna har gjort eftergifter och samarbetat i regeringen. Om de redan har samarbetat i en regering, så borde de kunna delta i en regering som inte samarbetar med bourgeoisin, utan med det revolutionära proletariatet. Om de ska sätta sig i någon regering, så bör det vara en arbetare- och bonderegering.

Den nya maktens organ

Vi måste skapa nya maktorgan. Revolutionen kan inte än en gång sluta i den borgerliga republiken. Vi förde från första stund fram vår slogan: Upplös parlamentet. Sammankalla en församling av arbetare, bönder och soldater. Det fanns arbetarfackföreningar. Och det var genom dem som den nya församlingen borde väljas.

Detta stod inte i motsättning till vårt samarbete med Generalitat-rådet. Vi samarbetade i detta men behöll vårt oberoende som revolutionärt parti. Detta gjorde det möjligt för oss att föra fram våra ståndpunkter och inte isolera oss från massorna, som inte skulle ha förstått om vi ställt oss vid sidan. Denna regering hade en arbetarmajoritet och ett socialistiskt program.

Den efterföljande krisen visade att vi var ett främmande inslag i regeringen. CNT förstod inte den kontrarevolutionära politiska betydelsen av vår eliminering. Vi var ett hinder för kontrarevolutionen. Vi sa till kamraterna i FAI: "Idag skjuter de mot oss. I morgon kommer de att skjuta mot er." Den faktiska utvecklingen har än en gång visat att vi hade rätt.

Varför regerar inte regeringarna?

Kriserna följer på varandra, men de får ingen lösning. För det krävs en regering som kan regera. Varför regerar inte regeringarna? Denna fråga måste ställas. Endast en arbetarklassens regering kan bli en stark regering. Om CNT fortsätter att göra eftergifter, då kommer vi till

slut att få en regering som regerar. Men det kommer att vara en borgarklassens regering. Regeringarna regerar inte därför att de inte motsvarar massornas strävanden.

Generalitat-krisen, som varade i arton dagar, har officiellt lösts. Men krisen fortsätter. Dagen innan den nya regeringen bildades antog organisationerna oförsonliga positioner. Ingen vet till vilket pris den nya regeringen har bildats. *Solidaridad Obrera* [CNT:s dagstidning] har inte klargjort under vilka förhållanden den nya regeringen bildades, vilken politik den kommer att föra. Arbetarna kan inte tolerera hemlig diplomati. CNT-ledarna kan inte agera på egen hand. De meningsskiljaktigheter som fanns om politiken när det gällde den allmänna ordningen, armén, rensningen av de väpnade styrkorna, hur de olika ministerierna fungerar. Hur står det till med dessa frågor? Ingen vet någonting. Man håller rådslag men inget sägs om den framtida politiken. Och det kan inte fortsätta på detta sätt. Man måste säga som det är till arbetarklassen. Om man har gjort eftergifter, så tala om det. Men det finns inte någon sådan lösning på krisen. Det handlade inte om poster. Det som stod på spel och fortfarande står på spel är en kamp på liv och död mellan revolution och kontrarevolution. Det handlar om vilken klass som ska regera: bourgeoisin eller proletariatet.

Arbetarklassen kan fortfarande ta makten utan att tillgripa våld. Ge de borgerliga rådgivarna sparken. Arbetarklassen får inte underskatta sina möjligheter. Om den bara vill så kan den vara allt. Det får inte förlora sitt självförtroende. Men omständigheterna förändras. Kontrarevolutionen är på frammarsch. Och till slut måste arbetarklassen ta makten med våld.

Enhet, men för att göra revolution

Man har publicerat ett dokument om första maj undertecknat av CNT och UGT. Det är ett dokument som är fullt av vaga formuleringar och saknar en konkret revolutionär inriktning. CNT rör sig under inflytande av yttre ting. De revolutionära arbetarallianserna betraktar det som en allians mellan UGT och CNT. Men det grundläggande problemet är arbetarenhetens inriktning, vad vi förenar oss för. Och det vi strävar efter är inte en enhet som baseras på oklara ståndpunktstaganden och reformistiska klyschor, utan en revolutionär arbetarfront. Må de revolutionära elementen förenas: POUM, CNT och FAI.

Det internationella proletariatet, som är förgiftat av Folkfronten, och verkar har förlorat tron på sitt eget öde. Om arbetarklassen segrar i Spanien, kommer den internationella arbetarrörelsen att komma på fötter igen. Men för detta krävs att vi slutför vår proletära revolution.

En arbetarmassornas kongress och regering

Vad bör vara den revolutionära arbetarfrontens grundläggande uppgift? Sammankalla och samla kongressen med delegater från fackföreningarna, från bönderna och de stridande förbanden, som lägger grunderna för det nya samhället och skapar den nya arbetare- och bonde-regeringen, segerns och revolutionens regering. Inte en byråkratisk regering, inte ett enda partis regering, utan arbetardemokratins regering. Precis som Pariskommunen, som var Lenins ideal och inte har någonting gemensamt med det byråkratiska monster som skapades efter hans död. En regering som väljs av de arbetande massorna där alla valda kan återkallas och som har samma lön som arbetarna. En regering som undertrycker den borgerliga armén och den borgerliga polisen. Som genomför socialisering. Som i sina händer förenar de lagstiftande och verkställande funktionerna. Endast en sådan regering kan skapa den revolutionära moral som leder till militär seger, skapa den moral som genomsyrade den franska revolutionens arméer, Röda arméns moral.

Vid den här tiden firar vi olika årsdagar. 1848 lyssnade det franska proletariatet på den demokratiska demagogin och lät sig avväpnas. I juni krossades arbetarna i Paris av borgarklassen. För tjugo år sedan återvände Lenin till Ryssland, där den demokratisk idyllen rådde, även i

hans eget parti. Lenin stod upp mot det. All makt till sovjeterna, sade han. Den väg som följdes av det franska proletariet 1848, ledde till nederlag i juni. Lenin ledde det ryska proletariet till seger i oktober. Låt oss följa hans exempel. Avväpna inte arbetarklassen materiellt och politiskt. Följ Lenins väg, apriltesernas väg.

Översättning: Martin Fahlgren